

KALEVI SORSA SÄÄTIÖ
FONDEN • FOUNDATION

Impulsseja

Lokakuu 2016

Matti Sihto

Aktiivisen työvoimapolitiikan paluu

Suomi nostettava pohjoismaiselle tasolle

- Aktiivista työvoimapolitiikkaa kritisoitiin pitkään muun muassa ”tempputyöllistämisenä”. Viime vuosina se on kuitenkin tehnyt paluuta taloustieteelliseen keskusteluun ja talousjärjestö OECD:n asialistalle. Työttömyys on paitsi sosiaalisesti raskasta myös resurssien tuhlausta ja este taloudelliselle kasvulle. Vaikuttavuustutkimukset osoittavat, että työvoimapolitiikka pystyy vastaamaan haasteeseen.
- Suomen panostus aktiiviseen työvoimapolitiikkaan on perinteisesti ollut keskieu-rooppalaista tasoa ja selvästi jäljessä Skandinavian maita. Tanskan esimerkki kertoo, että päättäväsellä asenteella muutos passiivisesta turvasta aktiiviseen otteeseen on mahdollista. Suomen tulee pyrkiä tässäkin suhteessa kansainväliseen kärkeen Pohjoismaiden joukkoon.
- Aktiivinen työvoimapolitiikka ei tarjoa mitään ihmekeinoa, uutta poikkeuksellisen tehokasta tapaa työttömyyden poistamiseen. Se tulee nivoa osaksi yleistä talouspolitiikkaa kohti korkeaa työllisyyttä niin, että tasapainottomuudet eivät samalla yleisty vaan työmarkkinoiden toimivuus parane. Investoinnit työvoimahallintoon, tukityöllistämiseen ja koulutukseen maksavat itsensä takaisin.

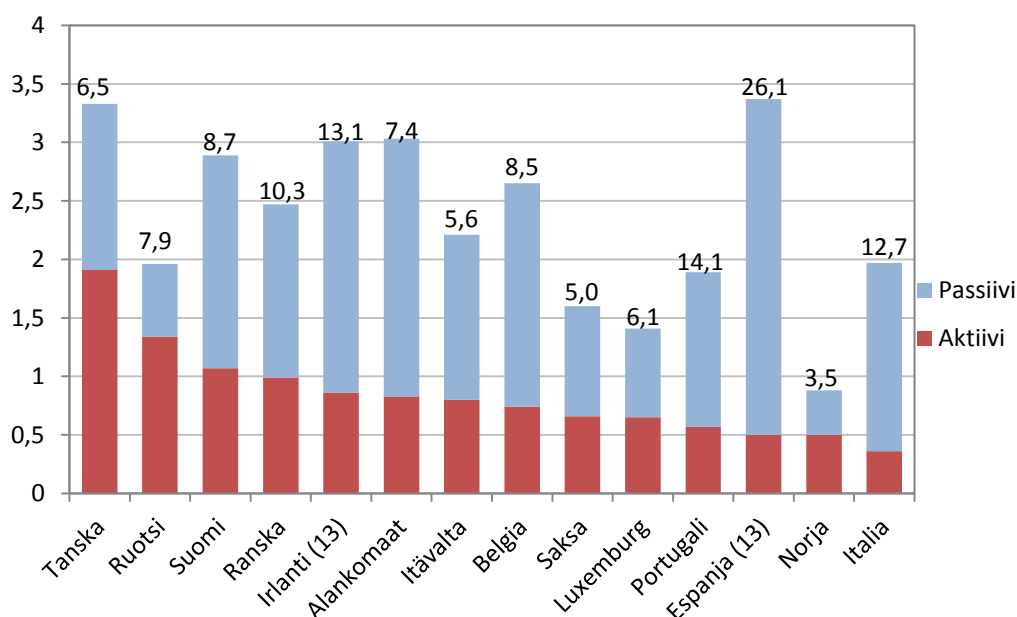
Sisällys

Aktiivinen työvoimapolitiikka keskieurooppalaista tasoa	3
Mihin aktiivista työvoimapolitiikkaa tarvitaan	4
Muutos pysyvä olotila	6
Välittömiin työttömyysongelmiin on puututtava	7
Haasteita aktiiviselle työvoimapolitiikalle	8
Lähteet	10

Aktiivinen työvoimapolitiikka keskieuropalaista tasoa

Suomen työvoimapolitiikkaa luonnehtii passiivisuus sikäli, että selvä valtaosa sen resursseista käytetään työttömyysturvaan. Tämä on tavanomainen tilanne myös muualla. Työvoimakoulutuksen kaltaisiin aktiivitoimenpiteisiin on panostettu passiivitoimia enemmän vain Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa, viime aikoina myös parissa Euroopan unionin uudessa jäsenmaassa.

Työvoimapolitiikan aktiivisten ja passiivisten toimien osuus BKT:sta sekä työttömyysasteet EU15-maissa vuonna 2014

Työttömyysasteet ovat esitettynä prosenttilukuina kunkin pylvään yläpuolella. Lähde: OECD 2016

Vertailu osoittaa, että Suomen aktiivinen työvoimapolitiikka on kuitenkin hyvää mannereurooppalaista tasoa. Talousjärjestö OECD:n tuoreimpien vuotta 2014 koskevien tilastojen mukaan aktiivitoimien menot suhteessa bruttokansantuotteen suhteeseen ylittivät Suomessa juuri ja juuri yhden prosentin tason.¹

Se on selvästi vähemmän kuin Tanskassa ja Ruotsissa. Norjassa taas työttömien määrä on huomattavasti pienempi, joten se selviää vähemmällä. Työtöntä kohti laskettuna myös Norja käyttää Suomea suuremman BKT-osuuden aktiivitoimiin.

Vuonna 2014 Suomi kuitenkin investoi työvoimapolitiikan aktiivitoimenpiteisiin Tanskan ja Ruotsin jälkeen enemmän kuin mikään muu maa. Vielä vuosikymmenen alussa Belgia ja Alankomaat olivat tässä edellä, mutta näiden maiden aktiivitoimenpiteiden BKT-osuudet ovat sittemmin laskeneet.

¹ OECD: *Employment Outlook*. OECD, 2016.

Yksi selitys suhteelliseen muutokseen ei liity lainkaan aktiivitoimien määrään, vaan Suomen muita huonompaan taloudelliseen kehitykseen. Tällöin aktiivitoimenpiteiden osuus BKT:stä kasvaisi, vaikka niiden absoluuttinen määrä pysyisi entisellään.

Toisaalta työvoimapolitiikan aktiivitoimenpiteisiin on Suomessa myös investoitu entistä enemmän. Viime vuosikymmenen lopulla lanseerattiin omaehtoinen ammatillinen koulutus, joka on vuosittain laajentunut nopeasti. Tämä uusi väline on merkittävä parannus työvoimapolitiikan toimivalikoimaan. Samaan aikaan ovat kuitenkin perinnäiset toimet kuten tukityöllistäminen ja ammatillinen työvoimakoulutus vähentyneet merkittävästi.

Työvoimapolitiikan aktiivisuuden suhteen eri maat on voinut vuodesta toiseen jakaa karkeasti kolmeen ryhmään. Ruotsi alan synnyinmaana on perinteisesti panostanut eniten, mutta viime vuosikymmeninä on aktiivitoimien osuus siellä laskenut ja Tanska mennyt ohitse.

Suomi sijoittuu hyvälle keskieurooppalaiselle tasolle, mutta selkeästi Skandinavian maiden taakse. Jotkut keskieurooppalaiset maat, erityisesti Alankomaat, ovat toisinaan yltäneet Tanskan ja Ruotsin rinnalle.

Kolmannen ryhmän muodostavat Yhdysvaltojen, Britannian ja Australian kaltaiset angloamerikkalaiset maat, joiden työllisyyspolitiikka ei paljoakaan nojautu työvoimapolitiikkaan.

Viime aikojen tutkimus panee kysymään, eikö Suomenkin tulisi vahvistaa työvoimapolitiikan aktiivitoimia skandinaaviselle tasolle. Vaikka pitkän tradition murtaminen ja muuttaminen on hankalaa, Tanskan esimerkki osoittaa, että se on kuitenkin mahdollista. Sielläkin nimittäin tyydyttiin aikoinaan vuosikausia passiivisiin toimiin, lähinnä työttömyysturvaan, kunnes hallitus käänsi tilanteen nykyiselleen.

Mihin aktiivista työvoimapolitiikkaa tarvitaan

Edellä esitetyssä maavertailussa on käytetty karkeaa mittaria, työvoimapolitiikan aktiivitoimien BKT-osuutta. Se ei riitä määrittämään aktiivista työvoimapolitiikkaa, sillä aktiivitoimenpiteitä voidaan käyttää myös sen tavoitteita vastaan.

Hyvän esimerkin tarjoavat suomalaisten työllisyystyöt 1950- ja 1960-luvuilla. Kun niitä työttömyyskausina aina synnytetttiin eri alueille, ihmisiä jäi asuinsijoilleen, joilta ei löytynyt mahdollisuuksia pysyvään työllistymiseen. Työllisyystyöt eivät ohjanneet hankkimaan koulutusta. Vanhentuneen tuotantorakenteen ylläpito sotiikin pitkällä aikavälillä aktiivisen työvoimapolitiikan pyrkimyksiä vastaan.

Toinen tapa määrittää aktiivista työvoimapolitiikkaa ovat sen keinot, joista tärkein liittyy työvoimakoulutukseen. Sillä on tietenkin itsessään pitkät perinteet, ja voikin kysyä, mitä uutta tai ihmeellistä aktiivisessa työvoimapolitiikassa oikein on.

Asiaan pääsee ehkä parhaiten kiinni tarkastelemalla sen historiallisia syntyolosuhteita. Aktiivinen työvoimapolitiikka oli aikanaan hyvin kummallinen, täysin

poikkeava strategia. Se syntyi ratkaisemaan mahdottomana pidettyä ongelmaa: miten ylläpitää täystyöllisyyttä.

Ruotsin ammattiyhdistysliikkeessä toimineet tutkijat Gösta Rehn ja Rudolf Meidner eivät kehitelleet uutta strategiaa työttömyysyhteiskuntaan. Päinvastoin, toisen maailmansodan jälkeen Ruotsissa vallitsi ylikuumentunut korkeasuhdanne, joten aktiivisen työvoimapolitiikan tavoitteena ei ollut täystyöllisyyden saavuttaminen vaan sen säilyttäminen.

Nekin taloustieteilijät, jotka pitivät täystyöllisyyttä mahdollisena, näkivät sen vain lyhytaikaiseksi tilaksi. Esimerkiksi Michael Kaleckin mielestä täystyöllisyys johtaisi ammattiyhdistysliikkeen vaikutusvallan kasvuun ja palkkainflaatioon sekä edelleen työmarkkinoiden epävakauden ja työttömyyden kasvuun.² Myös Keynesillä oli vastaavia näkemyksiä.

Täystyöllisyysyhteiskunnan tasapainottomuuksien poistamiseksi esitettiin vallitsevan taloustieteen mukaisesti astetta alhaisemman työllisyyden saavuttamista ja tämän vuoksi rajoittavaa yleistä talouspolitiikkaa. Myös Rehn ja Meidner kannattivat rajoittavaa talouspolitiikkaa ja samasta syystä, tasapainottomuuksien poistamiseksi. Syntyvä työttömyys tuli heidän mukaansa kuitenkin poistaa aktiivisella työvoimapolitiikalla.

Voi kysyä, eikö tällöin palata lähtötilanteeseen, täystyöllisyysyhteiskuntaan siihen kuuluvine tasapainottomuuksineen. Valtiovarainministeri Per Edvin Sköld totesikin ay-liikkeen keskusjärjestön LO:n julkistettua strategiansa aktiivisesta työvoimapolitiikasta: Tyhmintä mitä olen lukenut.

Strategian uutuus onkin juuri tässä mahdottoman ratkaisussa. Aktiivinen työvoimapolitiikka korostaa, että työmarkkinat eivät ole homogeenisia. Ne koostuvat osatyömarkkinoista, joiden välillä on erilaisia liikkuvuuden esteitä. Kun työttömyys pyritään poistamaan yleisvaikutteisella talouspolitiikalla, nousee työllisyys myös niillä sektoreilla, joilla on jo hyvä työllisyys.

Syntyy työvoiman ylikysyntää sekä siitä seuraavia häiriöitä ja inflaatiota joillakin osatyömarkkinoilla. Aktiivisen työvoimapolitiikan toimet voidaan sen sijaan kohdistaa sektoreille, joissa vallitsee työttömyyttä. Tällöin työllisyyden kasvu ei kiihdytä inflaatiota. Aktiivisen työvoimapolitiikan ensimmäiseksi ominaispiirteeksi muotoutuikin sen toimenpiteiden selektiivisyys, valikoivuus.

Toiseksi keskeiseksi uutuudeksi kehittyivät työvoiman tarjontaan kohdistuneet toimenpiteet kuten työvoimakoulutus. Niillä voitiin alentaa ja ylittää eri osatyömarkkinoiden välisiä rajoja, esimerkiksi ohjaamalla työttömiä aloille, joissa valitsi työvoimapula. Työllisyyttä voitiin näin lisätä ja alentaa samalla inflaatiota.

Strategialle ei siis ollut ominaista uudet, poikkeuksellisen tehokkaasti työttömyyttä vähentävät toimenpiteet. Olennaista oli alkujaan se, että näin saatiin työttömyyttä alas ilman inflaation ja työmarkkinoiden tasapainottomuuksien kasvua. Työvoiman tarjontaan kohdistuvien toimenpiteiden myötä tavoitteeksi tuli niin

² Michal Kalecki: 'Political Aspects of Full Employment'. Teoksessa Michal Kalecki: *Selected Essays on the Dynamics of the Capitalist Economy 1933–1970*. Cambridge University Press, 1971 (1943).

työttömyyden ja kuin inflaation kautta työmarkkinoiden tasapainottomuuksien vähentäminen.

Aktiivinen työvoimapolitiikka syntyi ylikuumentuneen korkeasuhdanteen ja siihen liittyvien tasapainottomuuksien oloihin. Strategian näkemys osatyömarkkinoista on kuitenkin olennainen myös suhdannetaantumissa. Työttömyys jakaantuu tällöinkin eri tavalla eri aloilla. Suhdannekehitys on pirstaleista.

Aktiivinen työvoimapolitiikka ei toimi yksin vaan läheisessä yhteydessä yleisen talouspolitiikan kanssa niin korkea- kuin matalasuhdanteessa. Työttömyyttä ei poisteta yksinomaan työvoimapolitiikan keinoin, vaan päävastuu on yleisellä talouspolitiikalla.

Työvoimapolitiikan tehtävänä on toimia siellä, missä tarvitaan yleisvaikutteisen talouspolitiikan sijasta valikoivampia, kohdennettuja keinoja. Vähentämällä työmarkkinoiden tasapainottomuuksia ja parantamalla niiden toimivuutta työvoimapolitiikka samalla luo edellytyksiä entistä ekspansiivisemmän talouspolitiikan harjoittamiselle.

Alkujaan suhdannepoliittisella aktiivisella työvoimapolitiikalla oli tiivis yhteys myös pitkän aikavälin talouskehitykseen: politiikka pyrki hillitsemään työmarkkinoiden tasapainottomuuksia ja palkkainflaatiota sekä säilyttämään täystyöllisyysyhteiskunnan. Tämä juurtui aikaa myöten entistä keskeisemmäksi. Selektiivinen työvoimapolitiikka muodostui valtiovallan instrumentiksi talouden rakennemuutoksen edistämiseksi.

Aktiivinen työvoimapolitiikka tuki muuttoliikettä kuolevilta alueilta ja aloilta ekspansiivisille. Työvoiman siirtymistä suoranaisesti ohjattiin muun muassa muuttoavustuksilla ja koulutuksella. Rehn ja Meidner suhtautuivat hyvin myönteisesti rakennemuutokseen, jonka nopeuden kuitenkin määrää työvoiman kyky sopeutua.

Tässä aktiivisella työvoimapolitiikalla oli keskeinen rooli. Se voi lieventää sopeutumisen synnyttämiä shokkeja työllisyydellä ja ehkäistä työmarkkinavalistuksella epäonnistuneita muuttoja, jotka usein johtuvat virheellisestä informaatiosta.

Muutos pysyvä olotila

OECD hyväksyi aktiivista työvoimapolitiikkaa koskevan suosituksen 1960-luvun puolivälissä ja teki strategian kansainvälisesti tunnetuksi.³ Suositus noudatti perusteiltaan Rehnin ja Meidnerin kehittelemiä näkemyksiä, vaikka olikin työllisyystavoitteissaan vähemmän kunnianhimoinen.

Aktiivinen työvoimapolitiikka ei olisi voinut säilyä OECD:nkin ajamana strategiana jo yli 50 vuotta, ellei se olisi myös muuttunut matkan varrella. Strategiaan ovat vaikuttaneet paitsi työmarkkinoiden muutokset ja toteutetusta työvoimapolitiikasta saadut kokemukset myös työn taloustieteessä toteutuneet mullistukset.

³ OECD: Resolution of the Council on Manpower Policy as a Means for the Promotion of Economic Growth. Teoksessa *OECD: Acts of the Organisation*, Vol. 4. OECD, 1964.

Aktiivisella työvoimapolitiikalla onkin aina ollut läheiset yhteydet paitsi keynesiläisyyteen myös uusklassiseen taloustieteeseen.

Keynesiläisyyden suosion hupeneminen ja monetarismien ja tarjonnan taloustieteen nousu kyseenalaistivat erityisesti kysyntään ja työttömyyden vähentämiseen kohdistuvia toimenpiteitä. OECD kiteytti vuonna 1990, että työttömyyttä ei pitäisi yrittää painaa välittömästi alas, vaan työvoimapolitiikan tulisi keskittyä taloudellisen kasvun edistämiseen pitkällä aikavälillä ja nojautua työvoiman tarjontaan kohdistuviin toimiin.⁴ Myös konkreettiset tutkimukset tulkitsivat pitkin 1990-lukua työvoimapolitiikan vaikutukset työllisyyteen joko vähäisiksi tai jopa kielteisiksi.

OECD:n kannanotto merkitsi aktiivisen työvoimapolitiikan roolin radikaalia supistamista. Työvoiman kysyntään kohdistuvat toimet ovat vähämerkityksisiä, ja välittömiin työttömyysongelmiin ei tulisikaan enää puuttua. Suomessakin tiedeessä ja tutkimuksissa sekä julkisessa keskustelussa esitetyt näkemykset ovat seuranneet kansainvälistä kehitystä, siinä missä vielä 1970-luvun alkupuolella arviot aktiivisen työvoimapolitiikan mahdollisuuksista olivat jopa haltioituneita.

Välittömiin työttömyysongelmiin on puututtava

Työn taloustieteen piirissä alkoi jo 1980-luvulla esiintyä näkemyksiä, että puutumattomuus välittömiin työttömyysongelmiin taisi olla virhe. Antamalla työttömyyden kasvaa oli inflaatio tosin voitu saada kuriin, mutta työttömyys ei enää korjaantunut vaan jäi aikaisempaa korkeammalle tasolle. Työttömyyden lyhyen aikavälin muutoksilla oli pitkän aikavälin vaikutuksia.

Tämän niin sanotun hystereesi-ilmiön keskeisin selitys on työttömyyden – ja erityisesti pitkittyneen työttömyyden – kielteiset vaikutukset: ammattitaito ja työnhakuaktiivisuus heikkenevät. Tämä voi johtaa siihen, että työtön ei enää palaa nousukaudellakaan työmarkkinoiden käyttöön, jolloin rakennetyöttömyyden osuus kasvaa. Kehitys heikentää työmarkkinoiden toimivuutta ja vie edellytyksiä taloudelliselta kasvulta.⁵

Tarve puuttua työttömyysongelmiin välittömästi sai vahvistusta: lyhyen aikavälin työttömyysongelmien hoitamisella on vaikutuksensa pitkän aikavälin kehitykseen. Työttömyyteen tarttuminen on yleisen talouspolitiikan tehtävä, ja se on myös mahdollista, kuten tutkimukset työvoiman kysyntäkeinojen vaikuttavuudesta ovat varsinkin 2000-luvulla arvioineet.⁶

Olennaista hystereesi-ilmiössä on kuitenkin se, että se korostaa aktiivisen työvoimapolitiikan merkitystä. Juuri työvoimapolitiikka kohdistuu suoraan ja valikoivasti työttömiin ja pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn.

⁴ OECD: Challenges and Opportunities in the 1990s, statement by the Manpower and Social Affairs Committee. Teoksessa *OECD: Labour Market Policies for the 1990s*. OECD, 1990.

⁵ Richard Layard, Stephen Nickell & Richard Jackman: *Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labour Market*. Oxford University Press, 2005.

⁶ Xavier Raurich, Hector Sala & Valeri Sorolla: 'Unemployment, Growth and Fiscal Policy: New Insights on the Hysteresis Hypotheses'. *Macroeconomic Dynamics*, Vol. 10 (2006):3, 285–316.

Kun yleinen taloustieteellinen tutkimus korosti työvoimapolitiikan tarvetta, konkreettiset työvoimapolitiikan vaikutuksia koskevat tutkimukset olivat tuoneet esiin sen vaikutusten heikkouden. Tämäkin muuttui. Arviot työllisyysvaikutuksista ovat tulleet entistä myönteisemmiksi, vaikka vaikuttavuustutkimusten metodiikka on samaan aikaan kehittynyt entistä vaativammaksi.⁷

Työvoimapolitiikka pystyy siis vastaamaan tarpeeseen. Jopa paljon parjatulla ”tempputyöllistämisellä” on selvät myönteiset vaikutuksensa. Myös Suomessa on tukityöllistämisestä saatu vakuuttavia tuloksia.

Työn taloustieteen kehitys tuo esiin työttömyyden ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisen ja ehkäisyn merkityksen. Työttömyys ja sen pitkittyminen eivät ole vain sosiaalinen ja inhimillinen vaan myös taloudellinen ongelma.

Työttömyys merkitsee inhimillisten voimavarojen tuhlaamista, mutta varsinkin pitkittyessään se heikentää myös työmarkkinoiden toimivuutta ja estää taloudellista kasvua. Nämä taloustieteen kehittelyt nostavat juuri aktiivisen työvoimapolitiikan potentiaalisen merkityksen aivan uudelle tasolle.

Taloustieteestä ja konkreettisista vaikuttavuustutkimuksista saatu kuva aktiivisesta työvoimapolitiikasta on kuluvalle vuosituhannella perin juurin muuttunut. Tämä on heijastunut OECD:nkin näkemyksissä. Järjestö tunnustaa työttömyyteen puuttumisen ja varsinkin pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyn tärkeyden.

OECD onkin toistuvasti korostanut aktiivisen työvoimapolitiikan vahvistamista.⁸ Esimerkiksi viime taantuman aikana ja sen jälkeen se on ollut huolissaan työvoimapolitiikan resurssien, mukaan lukien henkilökunnan, riittävydestä.

Suomessa arvosteltiin aktiivista työvoimapolitiikkaa pitkään hyvinkin kriittisesti muun muassa ”tempputyöllistämiseksi” leimaten. Kielteisen asenteen lientyminen näkyi ehkä selvimmin työministeriön lopettamisen ja työ- ja elinkeinoministeriön perustamisen yhteydessä.

Aktiivisen työvoimapolitiikan arvon palautus työn taloustieteessä ja tutkimuksissa ei kuitenkaan johtanut vastaaviin muutoksiin käytännön elämässä. Siihen ei edelleenkään panostettu, vaan aktiivitoimien BKT-osuus pysyi suunnilleen entisellään. Laadukkaan työvoimapolitiikan edellytyksiä murennettiin henkilöstön nopealla vähentämisellä.

Haasteita aktiiviselle työvoimapolitiikalle

Aktiivisen työvoimapolitiikan edessä oleva kiireisin haaste koskee sitä itseään. Sen saama asema työn taloustieteessä ja empiirisissä vaikuttavuustutkimuksissa tulisi realisoida myös käytännön elämässä. Konkreettinen toimi voisi olla työvoimapolitiittisten aktiivitoimenpiteiden volyymin nostaminen pohjoismaiselle tasolle.

⁷ Jochen Kluge: 'The effectiveness of European active labor market programs'. *Labor Economics*, Vol. 17 (2010), 904–918.

⁸ Ks. esim. *OECD: Employment Outlook*. OECD, 2005 & 2009.

Tieteen uudelleen arviointien lisäksi aktiivista työvoimapolitiikkaa korostavat myös työmarkkinoiden toimivuuden ajankohtaiset ongelmat. Erityisesti globalisaatio saa aikaan sen, että talouden rakennemuutos pysyy nopeana, arvaamattomanakin ja ajoittain rajuna. Se näkyy työvoiman kysynnän ja tarjonnan vastaimattomuuksina, työttömyytenä ja työvoiman saatavuusongelmina.

Ongelmaa kärjistää se, että valtiovallan keskeisin sopeutumiskeino, työttömäksi joutuneiden siirtäminen varhaiseläkkeille, ei ole enää käytössä. Sipilän hallitus on tosin tehnyt ratkaisun pitkäaikaistyöttömien päästämistä eläkkeelle, mutta on kyse on kertaluonteisesta ratkaisusta, joka koskee nykyhetken ikääntyneitä pitkäaikaistyöttömiä.

Toinen keskeinen työmarkkinoille ongelmia luova tekijä on väestön ikääntyminen. Se on tosin helpottanut työttömyyttä, mutta myös lisää työmarkkinoiden sopeutumisongelmia.

Lisäksi työttömyyden ja varsinkin pitkäaikaistyöttömyyden on viime vuosina sallittu kasvaa niin korkeaksi, että niiden sulattaminen tulee olemaan massiivinen tehtävä. Tuohon sulattamiseen tarvitaan juuri aktiivista työvoimapolitiikkaa.

Lähteet

KALECKI, Michal: *Selected Essays on the Dynamics of the Capitalist Economy 1933–1970*. Cambridge University Press, 1971.

KLUVE, Jochen: 'The effectiveness of European active labor market programs'. *Labor Economics*, Vol. 17 (2010).

LAYARD, Richard, NICKELL, Stephen & JACKMAN, Richard: *Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labour Market*. Oxford University Press, 2005.

OECD: Acts of the Organisation, Vol. 4. OECD, 1964.

OECD: Employment Outlook. OECD, 2005, 2009 & 2016.

OECD: Labour Market Policies for the 1990s. OECD, 1990.

RAURICH, Xavier, SALA, Hector & SOROLLA, Valeri: 'Unemployment, Growth and Fiscal Policy: New Insights on the Hysteresis Hypotheses'. *Macroeconomic Dynamics*, Vol. 10 (2006):3.

Kirjoittaja

MATTI SIHTO on yhteiskuntatieteiden tohtori ja työpolitiikan dosentti Turun yliopistossa. Hän on toiminut tutkijana ja suunnittelijana työhallinnossa, viimeksi työmarkkinaneuvoksena työ- ja elinkeinoministeriössä.

Impulsseja-sarjassa ilmestynyt 2015–2016

VALTANEN, Markku: 'Onnistuuko sote? Mitä kansalaiset ajattelevat hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta'. Lokakuu 2016. (22 s.)

SILTALA, Juha: 'Työnantajan alaisena ilman työsuhdetta. Uuden talouden keikka- ja silpputyö paluuna entiseen'. Syyskuu 2016. (32 s.)

PENNY, Kaisa: 'Tulonsiirroista tuotonjakoon, uudelleenjaosta ensijakoon'. Syyskuu 2016. (24 s.)

KUISMA, Markku: 'Mikä on totuus valtion yhtiöistä?' Toukokuu 2016. (11 s.)

BUSSEMER, Thymian, KRELL, Christian & MEYER, Henning: 'Sosialidemokraattiset arvot digitaalisessa yhteiskunnassa – Neljännen teollisen vallankumouksen haasteita'. Huhtikuu 2016. (20 s.)

LIIKANEN, Erkki, SORSA, Pertti & IIVARI, Ulpu: 'Kalevi Sorsa ja Suomen Pankki'. Maaliskuu 2016. (20 s.)

JOKINEN, Saana-Maria: 'Syyrialaispakolaiset taistelevat toimeentulosta Turkissa'. Helmikuu 2016. (12 s.)

'Sosialidemokratia vapausaatteena'. Kirjoituskilpailun parhaat. Helmikuu 2016. (32 s.)

KAIVO-OJA, Jari: 'Suomen innovaatiojärjestelmän kehitys ja tulevaisuus: Miten selvitään finanssikriisistä ja leikkauksista?' Joulukuu 2015. (32 s.)

HARJUNIEMI, Timo: 'Ordoliberalismi, euro ja eurokriisi – saksalainen talousperinne yhteisvaluutan ytimessä'. Marraskuu 2015. (15 s.)

KAJALA, Jussi: 'Innovatiiviset julkiset hankinnat: Miten kurotaan umpeen puolet Suomen kestävyysvajeesta?' Syyskuu 2015. (22 s.)

SINISALO, Samuli: 'Sosiaalidemokratia ja yrittäjyys'. Kesäkuu 2015. (21 s.)

KALELA, Jorma: 'Perustulo ja omaa elämistä koskeva itsemäärääminen'. Kesäkuu 2015. (20 s.)

BENGTSSON, Jesper: 'Anders Borg ja Ruotsin porvariallianssin politiikan työllisyysvaikutukset'. Huhtikuu 2015. (10 s.)

KUUSELA, Hanna & YLÖNEN, Matti: 'Ulkoistajan ja yhtiöittäjän käsikirja'. Helmikuu 2015. (30 s.)

Kalevi Sorsa -säätiö on sosiaalidemokraattinen ajatushautomo, joka ylläpitää yhteiskunnallista, tasa-arvoa ja demokratiaa edistävää keskustelua. www.sorsafoundation.fi